

llibertat

òrgan oficial antifeixista del consell municipal

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Carrer de Barcelona, 13 — Telèfon n.º 234

ANY IV

Mataró dimarts 3 gener 1939

NUM. 752

NÚMERO SOLT: 30 cts.
SUBSCRIPCIÓ: 4'00 PESSETES MES

Aspectes de la guerra i de la revolució La vida municipal a Catalunya

IV

La situació creada en el conjunt de la vida política de Catalunya, per la revolució militar del 19 de juliol, va impulsar, per l'imprevist, l'iniciativa particular a cada Ajuntament. Les iniciatives d'aquests que a hores d'ara, a certa distància, puguin semblar desproporcionades, la magnitud dels esdeveniments viacuts, sempre les justificaran. L'únic que falta, de veritable relleu, en tot cas, serà la desconexió que existia a cada localitat, per assolir un resultat de conjunt, però, la movilització gairebé automàtica de cada poble va privar que el feixisme triomfés en aquella primera hora a tot arreu.

El pla Tarradellas va ésser el primer pas per a donar unitat econòmica als Municipis catalans. Havia passat el primer moment de la lluita i calia organitzar la resistència sobre bases econòmiques que fossin prou sòlides per aguantar el sacrifici heroic que feia alguns mesos realitzava el poble amb les armes a la mà.

Les despeses havien augmentat necessàriament sobre els Municipis. Els ingressos normals s'havien reduït a la mínima expressió. Tots els nostres Ajuntaments, —tal, com reconeixia una declaració oficial del Govern de la Generalitat— des del primer moment es varen obligats a exercir funcions que no cabien dintre l'òrbita de llurs obligacions, però en aquells moments no podien anar a discutir si tenien o no facultats per prendre tal o qual resolució. Les nostres Corporacions saben que no era hora de vacil·lacions i per tant es velen obligades a prendre acords i resolucions que, si bé sortien de llurs pròpies facultats, resolien els problemes que se'ls plantejaven i és així el que convenia. Cap legalisme tradicional no havia deturat la marxa per audaç que fós dels deures dels nostres Ajuntaments.

El que no podia fer el Govern de la Generalitat era mantenir aquest estat de coses per més temps que el precís per organitzar la vida nova que les circumstàncies exigien. En autoritzar al Conseller de Finances que fés ús de les autoritzacions i facultats excepcionals suficients per tal d'organitzar i unificar la vida econòmica del Govern, de tots els organismes i Corporacions públiques pel Decret del 20 de novembre del 1936, manifestava el seu propòsit de capacitat i de govern. Els 57 Decrets de S'Agaró que formen el Pla Tarradellas, foren el fruit d'aquesta autorització.

En aquells moments no podia fer-se una revisió a fons de tot el que havia passat, però des d'aleshores anava a regular-se d'una manera ben precisa les activitats econòmiques dels nostres Ajuntaments. El Govern de la Generalitat reclamava el control de l'administració municipal, al mateix temps que portava a la pràctica una política de recolzament de les hisendes municipals, sense la qual podien produir-se estralls irreparables. El Conseller de Finances, Josep Tarradellas, en el discurs que pronuncià al Parlament de Catalunya, el 1.er de març del 1938, manifestava el seu pensament d'anar, com a cosa immediata, a reforçar les hisendes municipals com a base de restablir la seva total normalització.

Les principals característiques del Pla Tarradellas, que tenen relació en la vida municipal són les següents: creació de nous impostos donant participació als Ajuntaments; regular les despeses de guerra, d'Atur Forçós, d'assistència i de refugiats; facultar-los a acollir-se al règim de Carta financera; facilitar los hi mitjans de poder utilitzar tots els serveis que controlava el per poder assolir major eficiència en les seves accions i en general donar mitjans als Ajuntaments de resoldre tots els problemes que s'havien trobat plantejats el 19 de juliol, sense preveure'ls ni haver-los somniat mai.

En efecte el Decret núm. 1 facilitava mitjans perquè els Ajuntaments poguessin estudiar, per adoptar ho ràpidament a la pràctica, la municipalització de serveis públics. Hem de confessar sincerament que, bona part dels nostres Ajuntaments no varen utilitzar l'autorització que el Decret els concedia, en la proporció que en aquells moments podia semblar probable. El Decret, en ell mateix, autènticament revolucionari, va resultar tanmateix conservador en el bon sentit de la paraula.

El Decret núm. 3 autoritzava als Ajuntaments que sofriessin un desajust entre els ingressos i les despeses dels Pressupostos, a acollir-se al règim de Carta financera, mercès a la qual podien proposar nous ingressos, noves exempcions, acomodant la proposta a la característica de cada Municipi.

L'any 1937, els Ajuntaments formularen els Pressupostos d'una manera molt lenta. Això justifica el retard en presentar-se sol·licituds per tal d'acollir-se a aquesta autorització. S'aprovaren en aquest exercici cin-

quanta expedients, que representaven un conjunt de 20.763.544'42 pessetes. El detall d'aquests recursos extraordinaris tenien com a fonament d'imposició el següent:

- a). Luxe: 3.567.221'75 pessetes.
- b). Riquesa pecuniar: 9.932.542'28 pessetes.
- c). Salari: 5.459.972'59 pessetes.
- d). Indeterminat: 1.803.807'80 pessetes.

Cal tenir en compte que el tant per cent d'imposició autoritzat no va ésser mai superior al 5 per 100, i normalment el 2 per 100.

El total de pressupostos presentats l'any 1937 no va passar d'un 35 per 100.

El Decret n.º 5 regulava les activitats econòmiques dels Ajuntaments relatives a despeses de defensa de guerra. Autoritzava a l'Ajuntament a comptabilitzar tot el que en aquest sentit haguessin realitzat, per si aquella ordenar el pagament el Govern de la Generalitat i reclamava, a partir d'aleshores, les iniciatives en aquest sentit pel Departament de Defensa.

El Decret n.º 6 facultava als Ajuntaments que tinguessin problemes d'organització i producció de treball que haguessin motivat Atur Forçós, a presentar un pla per a resoldre'l al Govern de la Generalitat.

El Decret n.º 7 reclamava al càrrec del Govern de la Generalitat, el pagament de les despeses promogudes pels Ajuntaments de Catalunya que tinguessin organitzat servei de sosteniment de Refugiats de Guerra, per entendre que, en definitiva, havien d'anar a càrrec del Govern de la República, però que mercès l'entusiasme i la bona voluntat dels Ajuntaments, s'havia resolt el problema gravíssim que els refugiats de guerra, evacuats de zones de lluita o fugint del territori dominat pels facciosos, havien plantejat.

El Decret núm. 8 privava als Ajuntaments que no estiguessin legalment constituïts, a acollir-se als beneficis que el conjunt del Pla Tarradellas els concedia.

La situació política del país havia millorat d'una manera notable, però no s'havia resolt del tot. Situacions de caràcter particular, en molts indrets, malgastaven energies que després ens han fet falta. Això no és imputable, naturalment, al Govern que com havia fet des dels primers moments en tots els aspectes, anava a realitzar una magnífica tasca d'organització i d'aprofitament de totes les forces econòmiques del país en profit de la lluita desencadenada.

Senec el Pla Tarradellas hauria estat molt fàcil de perdre'ns en el caos més espantós. Massa sovint s'illit-

Ciudadà!

La Junta de Defensa Passiva Local espera la teva aportació a la subscripció pro refugis.

Subscripció pro-refugis patrocinada per l'Excm. Ajuntament

Llista n.º 17

	Pessetes
Suma anterior.	57.957'00
Socors Roig de Catalunya.	500'—
P. T.	12'50
Centre Republicà F. (B. R. C.)	100'—
Antoni Olives I.	20'—
Bueout el Chille.	10'—
Joan Llorens Roca.	10'—
Julià Gual.	25'—
Jaume Saborit.	25'—
Francesc Belcos.	10'—
Antoni Maclà.	25'—
Julià Cuadras.	1'—
Josep Comellas.	1'—
Lluís Bonastre.	2'—
Frederic Llauder.	15'—
R. Arnau.	20'—
Joan Berga.	10'—
Suma i segueix.	58.743'50

En la llista publicada ahir de la «Llista n.º 16», quan en realitat havia d'ésser «Llistes n.º 15 i 16».

COMPRO

Màquines d'escriure portàtils i d'oficina, màquines de sumar, de calcular i aparells multicopista.

Raó: Argüelles, 34 Mataró.

zaren els odis i els sentiments morboses i poques vegades l'esperit construït que havia estat tradicional en la vida dels municipis catalans. Just és reconèixer, però, que la culpa no pot carregar-se a cap organització concreta. En cada cas, l'audàcia personal d'elements estranyes s'havien imposat. Tots convinguérem en classificar los «Incontro als».

Però els municipis que no perderen la pròpia autoritat i saberen o pogueren mantenir com a principi la pròpia responsabilitat, pogueren realitzar la tasca pròpia d'acord amb les exigències que les circumstàncies felen precises seguint el pas que el Govern de la Generalitat els marcava.

El Pla Tarradellas, obra formidable, d'experiència i d'esperit revolucionari, era la base sòlida sobre la qual podien salvar la riquesa econòmica de Catalunya.

Sense el Pla Tarradellas, els estralls a la nostra economia haurien estat irreparables.

JULIÀ GUAL

Subscripció pública

oberta pel Front Popular Antifelxista d'aquesta ciutat, per a la Campanya d'hivern a profit de dotar de robes d'hivern al combatent

Llista núm. 24

	Pesetes
Suma anterior	12.899'50
Francesca Guerrero	1'50
Dolors Basquens	2'50
Francesca Murgades	1'—
Josepa Sala Mayol	2'—
María Cid	5'—
Dolors Mora	0'50
Rosa Cabrera	2'—
María Cof	2'50
Dolors Cuadra	1'—
Enriqueta Prat	5'—
María Manrique	0'50
Inés Fadó	1'—
Carme Domènech	2'—
Maria Verdalet	3'—
Casa Agapit Borràs, Di- recció	250'—
Personal:	
Francesc Mallol	5'—
Joan March	10'—
Alfons Font	5'—
Josep Vila	25'—
Laureà Rigau	5'—
Josquim Roig	5'—
Marja Jané	5'—
Josep Canal	1'—
Sebastià Canal	1'—
Antoni Font	1'—
Alfons Vilarnau	1'—
Antoni Ciudad	1'—
Joan Claus	1'50
Salvador Suris	1'—
Angela Blahà	1'—
Dolors Paloma	2'—
Filomena Vicenç	2'—
Mercè Herrera	1'—
Joaquima Roig	1'—
Conxa Castella	2'—
Andrea Paredes	1'—
Suma i segueix	13.196'50

Venc Electro Lux

corrent normal, semi nou, amb và-
ries peces per a diferents usos.
Raó: Pujol, 10 bis, 2. on.

Informació local

CLIPÓ DELS INVÀLIDS. — En el sorteig efectuat el dia 3, el premi de vint i cinc pessetes ha correspost al número 907.

Els números premiats amb tres pessetes són: 007, 107, 207, 307, 407, 507, 607, 707, 807.

—Les restriccions que a la Indústria ha imposat la manca de materials, fa que manquin forces articles d'ús domèstic. La Cartuja de Sevilla, però, encara segueix oferint als seus clients un bon assortit d'aquests articles necessaris per a la casa o per a fer un present de bon gust.

—Compro patates «mares» pel bestiar.
Raó: Catalunya 40.

AVÍS.—La Societat de Caçadors de Mataró necessita un cobrador. El ciutadà que li interessi ésser ne que passi pel local social, Cafè Moderna Fraternitat, de 7 a 8 del vespre.—La Junta.

—**OXIGENANTE DE CARBONES,** producte Científico Tècnic reconegut com el més formidable progrés de la termoquímica aplicada a la combustió. «Oxigenante de Carbones» estalvia quasi el 50 per cent de combustible. És aplicable a tota classe de carbons i llenyes (aizina, pi, plàten, etc., etc.). Es ven a totes les Droguerías, fruterías i Ferreterías.

LA CASA CALDAS I BIOSCA... Propietaris!

si voleu vendre vosres finques consulteu abans a la dita Casa. Es paga tot el valor de la finca. Tenim capital disponible per a col·locar en primeres hipoteques

Compradors!

Grans finques a la Costa Brava i Estarlit, fotografies a disposició del comprador. Terrenys a Barcelona i finques rústegues i urbanes pels voltants d'aquella capital.

BARCELONA: Roger de Flor, 32 pral. 1.ª Tel. 10209
MATARÓ: Ronda de Prim, 78.

F. A. ANGUERA

METGE CIRURGIA

Parts : : Malalties de la dona

Consulta de 3 a 5

FRANCESC MACIÀ, 51

TELÉFON 166

Informació del dia

Barcelona

Comunicat oficial d'ahir

EXÈRCIT DE TERRA

FRONT DE L'EST. — Durant tota la jornada s'ha lluitat amb enorme violència als fronts de Catalunya, on l'enemic ha prosseguit la seva ofensiva fortament protegit per l'aviació, els tancs i l'artilleria estrangers.

Els atacs a les zones de Cubells i Baldomà han estat enèrgicament continguts i rebujats una i altra vegada pels soldats espanyols, que causen a l'enemic enorme nombre de baixes.

Als sectors de Pobla de Granadella, Albagès i Bisbal de Falset continua la lluita amb duresa a l'hora de redactar aquest comunicat. Les forces invasores han aconseguit, a costa de gran nombre de baixes, millorar llur línia ocupant algunes altures.

La nostra aviació ha bombardejat i ametrallat molt eficaçment línies i concentracions.

A més dels que es consignaven en el comunicat, abans d'ahir fou abatut per foc antiaeri un bimotor «Heinkel III», el qual va caure encès i s'estavellà en terreny enemic.

ALS ALTRES FRONTS. — Sense notícies d'interès.

AVIACIÓ

A les 8'15 hores d'ahir, set «Junker» bombardejaren l'Espluga de Francolí; destruïren 35 edificis i ocasionaren 7 morts i 22 ferits.

Durant la matinada passada l'aviació estrangera agredí alguns pobes de la costa sud de Catalunya.

Notes de la Generalitat

El President de la Generalitat, senyor Companys, ha passat el matí despatxant amb els seus secretaris per tal de preparar la tasca per a la pròxima reunió del Consell.

Amb motiu del cinquè aniversari de la mort del President Macià es reben a la Presidència moltes cartes i telegrames.—Fabra.

Penyores

El jutjat de guàrdia, per infracció de les normes de racionament, ha imposat una penyora de 25 000 pessetes a la casa Josep M.ª Casanyes; pel mateix i per la mateixa causa han estat imposades altres penyores de menor quantia.—Fabra.

Desmentiment

Per la Conselleria de Cultura ha estat facilitada una nota que diu que per haver circulat amb insistència el rumor de que amb motiu de la celebració de la Setmana de l'Infant, els grups escolars i escoles de Barcelona vacarien les classes durant els esmentats dies, contràriament a aquests rumors la Conselleria té de fer avinent que no ha estat donada cap di-

posició en el sentit de suspendre les classes i en el seu degut temps els professors ja rebran avís per conducte oficial sobre la manera de celebrar a les escoles la Setmana de l'Infant.—Fabra.

Notes de Governació

El conseller de Governació ha assistit aquest matí a l'enterrament de les víctimes dels darrers bombardeigs de Barcelona.

Més tard ha rebut algunes visites, entre altres la del delegat de la Generalitat a les comarques lleidatanes.

PASTES SEQUES

Borregos Sequillos
preparam aquestes pastes facilitant farina l'interessat.
CONFITERIA BARBOSA
de 10 a 12 matí

Estranger

El viatge de Deladier
Comentaris de la premsa

PARIS. — Tots els diaris donen preferència a les informacions i comentaris al viatge del president del Consell. Les informacions del viatge ocupen en molts diaris planes senceres.

La premsa italiana dedica solament breus informacions al viatge del senyor Deladier a Còrsega i Tunís.

El senyor Deladier a Bizerta

BIZERTA.—El creuer «Foch» i els altres vaixells de guerra han entrat al port a dos quarts de vuit del matí.

A les vuit ha desembarcat el president del Consell senyor Deladier, el qual ha estat rebut pel resident general senyor Labonne i una enorme multitud.

Desmentiment

LONDRES.—Les agències xineses d'informació desmenteixen les notícies de font japonesa sobre haver produït un cop de força a Cotxin.—Fabra.

AJUNTAMENT DE MATARÓ

Hospital Municipal

Servei públic de Banyes

HORARI PER A LA TEMPORADA D'HIVERN

Dies feiners: de 8 a 10 matí
Dissabtes: de 8 matí a 7 tarda.
Diumenges: de 8 a 12 matí.

Compro piano

Dirigir-se a Pujol, 10 bis, 2. on

IMPRENTA MINERVA. — MATARÓ

Clinica per a Malalties de la PeM i Sang Tractament del Dr. VISA-Dr. Lladós

Tractament ràpid i no operatori de les almorranes (morrees)

Curació de les «úlcères (llagues) de les cames» — Tots els dimecres i diumenges, de 11 a 1 — R. CASANOVA (Sta. Teresa), 50 — MATARÓ

Atenció, Empreses Collectivitzades!

El Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya publicava, el dia 9 del corrent, un Decret del Departament d'Economia, en l'articulat del qual hi consta el que segueix:

Art. 6.º En l'òrde comptable i financer de l'empresa, és de la competència de l'interventor, el següent:

a) b) c) d) e) Autoritzar amb la seva signatura tots els documents que signifiquin disposició o mobilització de cabals.

Art. 14.º A partir de la data de la publicació d'aquest Decret al DIARI OFICIAL els interventors-delegats en exercici adaptaran llur actuació a les normes ací establertes. Pel que es refereix a la signatura de documents que impliqui mobilització de cabals, caldrà registrar les signatures al Negociat de Legalitzacions del Departament d'Economia i les Baques i establiments de crèdit deixaran d'admetre paper que no porí aquest requisi, trenta dies després de la publicació d'aquest Decret.

En conseqüència, els Delegats de la Generalitat a les Empreses Bancàries i Institucions d'Estalvi de Catalunya hauran de tenir cura que, a partir del dia 9 de maig propiament dit, sigui complimentat l'esperit i llettra del que queda ordenat pel Decret de referència.

Barcelona, 13 d'abril del 1938.

El Cap del Servei Tècnic del Crèdit i de l'Estalvi

Banca Arnús - Banc Espanyol de Crèdit - Banc Hispano Colonial - Banc Urquijo Català - Majó Germans, Banquers - Caixa d'Estalvis de Mataró.